

Eindrapportage Projectnummer : 15059

Algemene projectgegevens

1. **Projecttitel:** Dutch Horticultural Trade Board

2. **Aanvrager / ontvanger:**

Naam aanvrager	VBN/FloraHolland
Naam ontvanger	Dutch Horticultural Trade Board

3. **Uitvoerder(s)**

Hoofduitvoerder/Coördinator	Dutch Horticultural Trade Board
Namen onder uitvoerders, partner organisaties	VGB, DPA / Frugiventa, Anthos, VBN / FloraHolland, en LTO

4. **Begeleidingscommissie**

Coördinatie	Dutch Horticultural Trade Board
Begeleidingscommissie:	Vertegenwoordigers van Greenport Holland, VGB, GroentenFruithuis (= DPA/Frugiventa), VBN/FloraHolland, Anthos, AVAG en Plantum

5. **Eindrapportage**

Coördinatie	Dutch Horticultural Trade Board, heden Holland Horti International ¹ Bezuidenhoutseweg 12 2594 AV Den Haag
Contactpersoon	Fred van Heyningen, bestuurslid

6. **Looptijd project**

Begindatum	Einddatum
01-07-14	31-12-16

7. **Samenvatting:**

De meeste Nederlandse tuinbouwbedrijven zijn internationaal actief. Door krachtenbundeling en gezamenlijke positionering kunnen deze bedrijven effectiever zakendoen en gemakkelijker nieuwe markten betreden. Een centrale aanspreekpunt voor de gehele tuinbouwketen is hierbij van grote toegevoegde waarde, bijvoorbeeld als het gaat om handelsmissies met bewindspersonen, follow-up geven aan gelegde contacten, het ontvangen van delegaties, strategische beurzen of de Holland Branding voor de gehele sector.

Binnen dit project gericht op de internationalisering samenwerkend tuinbouwbedrijfsleven is invulling gegeven aan deze 'loket' functie voor de NL tuinbouw en is de Dutch Horticultural Trade Board – nu Holland Horti International – opgericht. Vragen vanuit de overheid en vanuit het buitenland komen hier centraal binnen. Door de kracht, kennis en ervaring van de deelnemende bedrijven bij elkaar te brengen, is Holland Horti International partner voor buitenlandse investeerders, bedrijven en overheden met ambities om de tuinbouwsector verder te ontwikkelen.

Zie www.hollandhortiinternational.nl voor meer informatie.

¹ Medio 2016 is de Stichting Dutch Horticultural Trade Board van naam gewijzigd in Holland Horti International. Per januari 2017 is deze naamwijziging bij de Kamer van Koophandel doorgevoerd, zie bijlage 1.

Inhoudelijke projectgegevens

8. Doelgroep

Dit project richtte zich op alle tuinbouwproducten (groenten, fruit, bollen, boomkwekerij, vaste planten, snijbloemen, potplanten en uitgangsmaterialen), alsmede de benodigde hardware (kassen, apparatuur, software).

9. Motivatie

Het groeipotentieel voor de afzet van het tuinbouwcluster ligt, naast de belangrijke thuismarkt van West-Europa, vooral ook buiten deze regio. De belangrijkste drijvende kracht achter dit economisch potentieel is de toenemende mondiale vraag naar tuinbouwproducten van hoge kwaliteit. De wereldbevolking blijft stijgen, de urbanisatie zet in een snel tempo door en tegelijkertijd neemt de koopkracht per hoofd van de bevolking toe. Hierdoor ontstaat er een markt voor tuinbouwproducten van hogere prijs en betrouwbare kwaliteit.

Meer dan de helft van de wereldbevolking woont in steden en nu al zijn er wereldwijd ongeveer 500 steden van meer dan 1 miljoen mensen. Nieuwe bevoorradingssystemen (van voedsel) voor die steden moeten worden geïmplementeerd. De trend naar grootschalige lokale tuinbouw is hiermee een feit. Daarbij leert de praktijk dat kennisontwikkeling steeds sneller gaat en dat een voorsprong in kennis snel verloren kan gaan. Kortom, de internationale concurrentie zal de komende jaren sterk toenemen en het Nederlandse tuinbouwcluster zo voor kansen en uitdagingen plaatsen.

Het is derhalve van belang dat het Nederlandse tuinbouwcluster blijvend in de beste concurrentiepositie wordt gebracht om kansen te kunnen verzilveren. De sector kenmerkt zich echter door relatief kleinschalige (MKB-) ondernemingen. Het is voor deze ondernemingen een lastige opgave om te internationaliseren. De stichting Dutch Horticultural Trade Board – nu Holland Horti International – is opgericht om de internationalisering van deze bedrijven te faciliteren. Een essentieel onderdeel hiervan is het investeren in internationale naamsbekendheid als het gaat om bestaande en opkomende markten, onder meer via collectieve promotie en gezamenlijke handelsmissies.

10. Doelstelling en uitkomst project ‘Dutch Horticultural Trade Board’

Uitgangspunt van de Dutch Horticultural Trade Board – nu Holland Horti International – is dat door krachtenbundeling en gezamenlijke positionering tuinbouwbedrijven effectiever zaken kunnen doen en gemakkelijker nieuwe markten kunnen betreden. Holland Horti International organiseert en faciliteert samenwerking tussen het tuinbouwbedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid. Dit leidt tot bevordering en substantiële groei van de export van o.a. Nederlandse tuinbouwproducten, kennis en ondernemerschap en een substantiële versterking van de internationale concurrentiepositie van het Nederlandse tuinbouwcluster.

Hiertoe is een backoffice ingericht en wordt de volgende basisdienstverlening aangeboden:

- Organiseren van een loketfunctie. Zowel inkomend (internationaal) als uitgaand (Nederland). Achter dit loket bevindt zich (globale) marktinformatie, netwerk (landbouwattachés, ambassades, etc.), kennis en toegang tot financiële stromen (subsidies).
- Creëren of vereenvoudigen van business openings vanuit “neutraliteit”. Beïnvloeding van de reisagenda van bewindslieden, voorbereiding, begeleiding en nazorg van inkomende en uitgaande missies.
- In overleg en in samenwerking met branche organisaties en een vertegenwoordiging uit deelnemende bedrijven, coördineren en/of (in opdracht) verzorgen van Holland Branding van en voor het Nederlandse tuinbouwbedrijfsleven.
- Uitvoeren van activiteiten en projecten: b.v. themabijeenkomsten of netwerkbijeenkomsten voor een specifiek land.

Binnen het samenwerkingsverband is onder het motto ‘Van bedrijven, voor bedrijven, door bedrijven’ het brede tuinbouwbedrijfsleven “in the lead” bij het bepalen van de prioriteiten zowel voor wat betreft landen als (de intensiteit van de) activiteiten. De stichting begeeft zich niet op het commerciële vlak. Dit betekent dat business ontwikkeling buiten het domein van de stichting valt. De activiteiten blijven pre-competitief.

Bij afronding van dit project (31 december 2016) staat er een heldere organisatie met een duidelijk profiel en een stevig bestuur (zie *bijlage 2, 05 - PT-Projectnummer 15059 - bijlage 2 - 20170214 PERSBERICHT Holland Horti International - versterking bestuur*). Inmiddels wordt de stichting na 3 jaar volledig gefinancierd door het individuele tuinbouwbedrijfsleven en gerichte, betaalde opdrachten vanuit bijvoorbeeld de overheid.

11. Rendementscategorie:

Het project heeft zowel geresulteerd in strategische inzichten over internationalisering samenwerkend tuinbouwbedrijfsleven als praktisch bruikbare kennis en een tastbaar product (werkorganisatie / website / nieuwsbrief / activiteiten).

12. Uitvoeringsagenda 2014-2016:

A. Inrichten van een loket voor de internationalisering van de Nederlandse tuinbouw.

Status: Financiering is in 3 jaar verschoven van 80% uit de sectorfondsen en 20% uit het individuele bedrijfsleven naar 100% uit het individuele bedrijfsleven. Deelnemende bedrijven betalen een basisfee ten behoeve van deze collectieve basisdienstverlening:

- Beantwoorden eerstelijns vragen op het gebied van internationalisering, ofwel direct, ofwel door doorgeleiding naar het juiste loket van overheden, kennisinstellingen en betrokken partner organisaties.
- Inventarisatie, coördinatie en indien mogelijk beïnvloeding van inkomende en uitgaande missies.
- Coördinatie van de voorbereiding, begeleiding en nazorg van inkomende en uitgaande handelsmissies, waar efficiënt en/of effectief wordt de uitvoering overgelaten aan betrokken partnerorganisaties.
- Beïnvloeding van de keuze voor uitgaande handelsmissies. Dit omvat onder meer de keuze t.a.v. de bestemming en de agenda inzake de te bespreken onderwerpen.
- Coördinatie van de voorbereiding, begeleiding en nazorg van inkomende en uitgaande staatsbezoeken, in goed overleg met partnerorganisaties.
- Een uitgebreid netwerk op nationaal en internationaal niveau met relevante bedrijven, personen en (overheids-) organisaties.
- Coördinatie van vertegenwoordiging op internationale beurzen en evenementen. Vanuit deze rol zorgt de stichting voor onderlinge afstemming, behalen van synergievoordelen en waar gewenst voor aanvulling op activiteiten van branche organisaties en deelnemende partners in de stichting.
- Organisatie, aanspreekpunt en gastheerschap bij inkomende missies, incl. speciale programma's.
- Informatie over en toegang tot subsidie trajecten.
- Faciliteren van gezamenlijke visievorming op internationalisering

Het loket werkt vanuit een neutrale positie ten opzichte van het tuinbouwbedrijfsleven en is toegankelijk voor alle tuinbouwbedrijven met vragen of interesse op het gebied van internationalisering. De informatie is beschikbaar voor de gehele tuinbouwsector. Door een proactieve, transparante communicatie wordt breed draagvlak gecreëerd bij het bedrijfsleven. Dit wordt nog eens versterkt door het bedrijfsleven actief te betrekken bij de keuze en uitvoering van activiteiten.

B. Projectmatige aanpak van landen/regio's of specifieke dossiers/thema's op eigen initiatief of op verzoek van het tuinbouwbedrijfsleven en

Status: De financiering is in 3 jaar verschoven naar deelnemende bedrijven of (overheids-) subsidies. Dit is afhankelijk van de initiatiefnemer (bedrijfsleven of overheid) en de animo van het bedrijfsleven. Deze activiteiten worden betaald uit de basisfee of via funding uit de markt (specifieke activiteiten). Onder dit projectonderdeel vallen de volgende activiteiten:

- Landenspecifieke netwerkactiviteiten. Op initiatief/verzoek van bedrijfsleven of overheid, of op initiatief van Holland Horti International zelf, worden bedrijven uitgenodigd deel te nemen aan een project om de exportmogelijkheden naar bepaalde landen of regio's te vergroten.
- Themabijeenkomsten of meerjarige ontwikkelingsprogramma's rond bepaalde thema's.

13. Behaalde resultaten:

Waar Holland Horti International nu staat:

- Een betrouwbare en stabiele brug tussen overheid en kennisinstellingen enerzijds en het brede tuinbouwbedrijfsleven anderzijds.

- Een loket voor internationalisering. Dit loket is bekend bij en toegankelijk voor het brede tuinbouwbedrijfsleven en levert pro actief en op verzoek marktinformatie, toegang tot het netwerk (landbouwattachés, ambassades, etc.) en kennis en toegang tot financiële stromen (subsidies)
- Kansrijke business openings waarbij de neutraliteit van de stichting gegarandeerd is en blijft.
- Een vroeg inzicht in en een goede voorbereiding en begeleiding van inkomende en uitgaande missies en toegang tot/invloed op de agenda van de overheid (wet- en regelgeving)
- Versterking van “Holland Branding” door een gecoördineerde aanpak van internationale beursdeelname, marketing en communicatie van en voor het Nederlandse tuinbouwbedrijfsleven.
- Succesvolle, projectmatig aanpak van activiteiten en projecten op landen/regio's en rond bepaalde thema's/dossiers.

Eerst onder de naam DHTB en nu onder de naam Holland Horti International zijn gedurende de looptijd van dit project vele nieuwe contacten opgedaan, inkomende en uitgaande missies georganiseerd, thema- en landenbijeenkomsten ingevuld en programma's geïnitieerd, onder meer voor Vietnam, Rwanda, Nigeria, Zuid-Afrika, Italië, Thailand, Turkije, China, Rusland, Marokko, USA etc.. Daarnaast is er veel gedaan aan pre-competitieve projectvoorbereiding en ondersteuning, vooral in Rwanda, Zuid-Afrika en Vietnam, maar ook ons grootste exportland Duitsland heeft extra aandacht gehad.

Voorbeelden van recente activiteiten zijn:

- **Turkije / EXPO 2016 Antalya:** Nederland heeft zich van 22 april tot 31 oktober 2016 gepresenteerd met een representatieve inzending op de internationale tuinbouwtenoonstelling 'EXPO 2016' met het thema 'Flowers and Children – A Green Life for Future Generations' in Antalya, Turkije. De Nederlandse inzending bestond uit een voor Nederland herkenbare tuin met eenjarige en vaste planten, bolbloemen en diverse bomen. In het paviljoen werd uitleg gegeven over het 'Green City'-concept, dat wereldwijd steden stimuleert om 'openbaar groen' in te zetten om de leefbaarheid te bevorderen. Daarnaast werd stilgestaan bij de betekenis van de tulp voor Nederland en haar herkomstland Turkije. De Nederlandse deelname werd georganiseerd door de DHTB in samenwerking met de overheid (Nederlandse Ambassade) en het bedrijfsleven en het ontwerp is gemaakt door de bekende tuin- en landschapsarchitect Niek Roozen.
- **Rwanda / Rwanda Horti Platform 2016:** Opzetten van een tuinbouwplatform in opdracht van de Nederlandse Ambassade in Kigali, gericht op het creëren van kennis en bewustwording bij de Rwandese overheden om de tuinbouwsector om te kunnen vormen tot een moderne en commerciële sector, met als doel investeringen van (Nederlandse) tuinbouwbedrijven te kunnen aantrekken.
- **Iran:** In een gecoördineerde aanpak voor marktwerking van de mogelijkheden voor Nederlandse bedrijven in de ontwikkeling van de tuinbouwsector in Iran zijn achtereenvolgens een themabijeenkomst rondom betalingsverkeer met Iran (als follow-up van een handelsmissie o.l.v. Minister Kamp naar Iran), een beursdeelname (Iran Green Expo, sept. 2016), en een inkomende delegatie o.l.v. Landbouwminister Hojjati & matchmaking georganiseerd.
- **Duitsland / IPM Essen 2017:** Gecoördineerde aanpak van de Holland Branding op de toonaangevende tuinbouwbeurs IPM, deze stond in het teken van het partnerland Nederland. Nederland was vertegenwoordigd met ruim vierhonderd bedrijven. HHI heeft de collectieve Nederlandse inzending verzorgd, samen met VGB, Anthos, Bloemenbureau Holland, het Ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse Ambassade in Berlijn. De Nederlandse bijdrage bestond, naast het grote aantal Nederlandse standhouders die hun expertise en netwerken presenteren, o.a. uit een collectieve Holland-stand, een innovatietoer, een stand party en een beursboekje. Ook tijdens de openingsceremonie en het internationale tuinbouwforum wordt aandacht geschonken aan de Nederlandse sierteeltsector.
- **Handelsmissie Australië en Nieuw-Zeeland 2016:** HHI heeft zorggedragen voor een gecoördineerd bedrijvenprogramma voor de tuinbouwsector tijdens deze handelsmissie, die parallel liep aan het staatsbezoek van het koninklijk paar aan Australië en Nieuw Zeeland. In voorbereiding op deze missie is uitgebreid contact geweest met deelnemende bedrijven en betrokken overheidsinstanties. Door vooraf veel energie te steken in het bepalen van een gezamenlijke agenda, de samenstelling van het programma en een goede voorbereiding op commerciële mogelijkheden, is het rendement van een handelsmissie veel groter. Daarnaast geeft HHI voor follow-up aan gelegde contacten. Hiermee is deze missie een voorbeeld voor verdere professionalisering van de handelsbevordering in de toekomst.

Activiteiten en relevante informatie over marktkansen en subsidies worden aangekondigd via een maandelijks nieuwsbrief, de website en via twitter.

Zie www.hollandhortiinternational.nl voor meer informatie.

Zie bijlage 3 "06 - PT-Projectnummer 15059 - bijlage 3 - overzicht activiteiten" voor een uitgebreid overzicht.

14. Beoordelingscriterium:

Het belangrijkste beoordelingscriterium dat bij aanvang is vastgelegd voor dit project, is de deelname van het individuele bedrijfsleven. Het doel dat de (activiteiten van de) stichting na 3 jaar volledig wordt gefinancierd door het individuele tuinbouwbedrijfsleven en gerichte, betaalde opdrachten door bijvoorbeeld de overheid is bij afronding per 31.12.2016 behaald. Dit geldt zowel voor het collectieve gedeelte als voor het projectmatige, individuele deel.

Financiering

15. Projectkosten (volledige projectkosten en realisatie voor een periode van 3 jaar):

Zie bijgevoegd document "04 - PT-Projectnummer 15059 - Verzoek Subsidievaststelling" voor een uitsplitsing van de projectkosten.

16. Conclusie

Het belang van internationalisering van de tuinbouwsector wordt onderschreven en het feit dat overheid en kennisinstellingen het bedrijfsleven daarbij samen moeten optrekken, wordt erkend. Door krachtenbundeling en gezamenlijke positionering kan het tuinbouwbedrijfsleven effectiever internationaal zakendoen en gemakkelijker nieuwe markten betreden. Een centraal aanspreekpunt voor de gehele tuinbouwketen is hierbij van grote toegevoegde waarde.

Zonder initiële financiering vanuit het PT was het realiseren van dit project niet haalbaar. In eerste instantie moest worden gewerkt aan concrete invulling om bedrijven en koepelorganisaties te kunnen overtuigen om bij te dragen aan de basisfaciliteiten. Financiering vanuit het PT was dus nodig om de tuinbouwsector op weg te helpen op het gebied van gezamenlijke internationalisering. Naarmate de stichting in de praktijk meer kan laten zien, neemt de bereidheid tot financiële participatie verder toe.

De huidige stichting Holland Horti International steunt op een stevige, gezonde basis vanuit het tuinbouwbedrijfsleven om op verder te kunnen bouwen voor de toekomst. Hiermee zijn we het eerste aanspreekpunt voor de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen en de overheid (zowel nationaal als internationaal) als het gaat om internationalisering van de tuinbouwsector en blijven we open staan voor nieuwe mogelijkheden voor publiek-private samenwerking.

Vanuit deze positie kijkt Holland Horti International met vertrouwen vooruit!

Datum: 28 februari 2017

Plaats: Den Haag

Ondertekening voor eindrapportage:

Naam: Fred van Heyningen
Functie: Bestuurslid Holland Horti International